

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman veljá: Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za en mesec 1 gl. 40 kr.
V administraciji prejeman veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznauila (inzerati) se sprejemajo in veljá tristorpna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 16.

V Ljubljani, v sredo 21. januarja 1885.

Letnik XIII.

Državni zbor.

Z Dunaja, 19. januarja.

Zbornica poslancev se je danes zopet sošla, vendar je na obeh straneh manjkalo še mnogo poslancev, ker so bile na dnevnem redu manj važne reči, večidel samo prva branja nekterih predlogov, ki so se še le v posvetovanje izročili posameznim odsekom.

G. predsednik dr. Smolka, ki je pri 75 svojih letih še čvrst na duhu in telesu, pričel je sejo z naznanilom, da se je cesarica zbornici zahvalila za častitko k svojemu rojstnemu dnevu. Potem se je spominjal 17. t. m. umrlega poljskega poslanca Horodiška, ki so ga zlasti oni po cení čislali, ki so ga natančneje poznali. Državni zbor, ki je z njim zgubil starodavnega svojega uda, pridobil pa je zopet nekaj novih zastopnikov, izmed katerih sta nemško-česka poslanca dr. Krotz in dr. Pollak danes storila obljubo.

Vladni predlogi.

Potem se je prebrala dolga vrsta novih predlogov, ki jih je vlada zbornici izročila v pretres, in izmed katerih so nekteri jako važni in obširni. Ti predlogi so: 1. Postava zoper anarhiste, 2. postava o rabi smodnika, dinamita in sploh streljivih reči; 3. vladni ukaz o ustavljenji porotnih sodnij za Dunajski-Novomeški okraj; 4. in 5. odkupitev česke zahodne pa Prag-Duške železnice; 6. povrnitev nekterih od vode poškodovanim dovoljenih posojil; 7. zidanje novega gimnazijskega poslopja v Praškem Novem mestu; 8. pogodba med raznoterimi državami zaradi pomorskega telegrafa; 9. postava, da disciplinarne denarne globe naložene notarjem zapadejo penzijskemu zavodu avstrijskega notarskega društva na Dunaji; 10. zidanje nove kaznilnice v Pragi; 11. vravnanje ribštva v meddeželnih vodah; 12. vravnanje vodá na Galiskem; 13. prememba državnega volilnega

reda, po kateri se predkrajci Dunajski uvrsté v skupino mest in trgov; 14. pogodba med našo in ogersko vlado zaradi kovanja kufrenega denarja; 15. nova pogodba zaradi severne železnice.

Ako bode moral državni zbor rešiti še vse te reči, ali vsaj znamenitejše med njimi, ni prav nobenega upanja, da bi zamoral državni zbor svoje seje o veliki noči skleniti, marveč bo moral po praznikih še nekoliko tednov zborovati. Vsi poslanci so v tem prepričani, vendar pa se bo še le te dni od klubovih načelnikov v dogovoru z vlado določilo, ktere reči naj pridejo pred vsem drugim še na dnevni red. Med rečmi, ki se imajo rešiti, bo menda tudi železnica iz Ljubljane v Kamnik.

Dnevni red.

Pređen se je pričela obravnava dnevnega reda, se je oglasil Fürnkranz ter vprašal načelnika železniškega odseka, kako je s severno železnico? Baron Gödel mu je odgovoril, da se bo odsek s to rečjo pečal, ko se mu bo izročil novi predlog. Tausche je tudi zaradi nekterih davkarskih zadev vprašal načelnika davkarskega odseka, potem pa je minister Dunajevski odgovoril na neko interpelacijo glede vžitninskega davka na Spodnjem Avstrijskem. Konečno pa je vstal še česko-nemški poslanec Haniš ter se je silno hudoval nad nemirom v zbornici, kateri g. predsednik že ne predseduje več, ampak ji predstojuje (g. Smolka ima namreč navado, da le malo sedi na svojem sedežu, ampak večidel stojé vodi obravnave). Tudi se le malokdo zmeni za govornike, ki jih večidel poslušajo samo njihovi prijatelji. Neki poslušalec na galeriji je tako živahno ploskal tem besedam Haniševim, da je moral gosp. predsednik galeriji v spomin poklicati določbo, po kateri se nihče ne sme vtikati v obravnave, ampak se mirno zadržati in molcé poslušati govornike.

Okoli polu ene popoldne se je še le pričela obravnava o dnevnem redu, na katerem so stale: 1. volilna prememba za Dunajske predkraje, ki jo je

vtemeljeval poslanec Sues. Ker je vlada sama danes izročila zbornici enak predlog, se bo ta želja dotičnim okrajem spolnila. Za Suesom je govorilo še več drugih poslancev, ki se niso hotli besedi odpovedati, kakor Exner, dasiravno pri prvem branji ni navada in tudi ne dupoščeno reč stvarno pretresati. Zaradi obilnega govoričenja ni upati, da bi bil današnji dnevni red rešen, na katerem še stojé sledeči predlogi: 2. polajšanja gledé davkov in pristojbin za bolnišne, invalidne delavske blagajnice in pokojninske zaklade; 3. prememba pravil ali regulativa za hranilnice; 4. eksekucija na pokojnine privatnih uradnikov in njihovih vdov; 5. nova tiskovna postava; 6. zidanje škofove palače v Stanislavu.

Podjetništva na slovenskih tleh.

Kritičen razgovor.

Spisal Frane Podgornik.

(Konec.)

Proti takim skladiščem bi razsajali ne samo tuji, ampak tudi domači, veliki trgovci, katerim se doslej dobro godi. Ali narod ni zato, da bi ga brez potrebe izmuzgavali pojedinci, če si more na čez z boljšo organizacijo pomagati. Kakor so se po nekterih slovenskih krajih do zdaj velikih in malih Judov ognili, ravno tako bo možno narodu obstajati brez pijavk, če se tudi kažejo v narodni obleki. Sicer pa tudi po našem načrtu ostane še vedno prostor manjšim trgovcem v posredovanje med narodom in veliko kupčijo.

Glavna naloga od začetka in naprej ostane velikim trgovskim skladiščem ta, da po mestih in trgih tuji živelj izpodrinejo in mu tako tla za protinarodna rovanja izpodmaknejo. Zato nas v sedanjem položajine more potolažiti nobeno spreobračanje ali nagibanje tujih trgovcev proti nam; vsaka nenaravna presila

LISTEK.

Kulturno-zgodovinski tipi ter zakoni njih gibanja in razvoja.

(Konec.)

Napredek ne obstoji v tem, da bi šli vedno v eno mēr dalje, ki bi se v takem slučaju kmalo prekratil, a v tem, da prehodimo na vse strani vse poprišče delovanja vsega človeštva. Zato se nobena civilizacija ne more ponašati, da bi predstavljala višjo stopinjo razvoja, od vseh prejšnjih in istočasnih civilizacij, v vseh straneh razvoja. Tako je v obziru idej lepega, prišel grški svet do krajne meje; in nova evropska civilizacija se v nikakem plastičnem izdelku ne more meriti z grško plastično umetnostjo. Grška umetnost je postala dostojanstvo vsega človeštva, na kolikor se je okoristiti; nobena poznejša civilizacija pa ni mogla izumiti kaj novega, kakor so izumovali stari Grki, še manj pa iti dalje po tej poti. Zato so pa narodi evropskega kulturnega tipa v opozovanji in izučenjji prirode več storili, kakor vse prejšnje civilizacije. Duševni darovi vsacega kulturnega tipa pa tudi niso tako jednostranski, da bi obdelovali le eno stran življenja, da bi Grki se vspešno pečali le z umetnostjo. Evropejci pa samo

s preiskavo znanosti. Tako so Grki tudi jako mnogo storili za znanost, dali veleuma Aristotela, ki je bil v sredi grškega sveta oznanjevalec evropskih principov. Evropejci so pa tudi mnogo storili za umetnost, če niso šli v njej dalje od starih Grkov, so pa razširili njen delokrog. V čistem krogu lepega, lepote oblik in harmoniji med obliko in zapopadkom niso narodi romano-germanskega tipa nič proizveli podobnega Homerovim pesmam ali Fidijevim in Sofoklejevim tragedijam; pa so šli bolj v globokost psihologične analize in izraženi značajev, če tudi ne brez narušenja harmonije oblik. Kjer so se pa prizadevali hoditi samo po potih starih narodov, kakor francoski psevdoklasični tragedisti, so proizveli samo karikature. To veljá tudi o drugih sferah človeškega življenja rimske sisteme državnega prava še niso nikoli pozneje dosegli. Tudi še ni bilo družega podobnega političnega organizma kakor je osnoval rimski narod, ki je žrtvoval vse svoje moči državni ideji in umel vdihniti svoj državni duh tujim narodnostim. Z Rimom mnogi primerjajo Anglijo, pa nič ni bolj krivičnega od te primere. Anglija še po svojih lastnih kolonijah ni mogla pridobiti spoštovanja do svojega državnega veličja. S tem pa ne želimo Angležem nič očitati, dostojinstva in primanjkljevi Anglije so popolnoma družega rodu. Prej bi zamogli Franciji prisojevati rimski duh, če tudi v manjši meri;

ali prizadevanja vresničiti v večji meri (kakor za Karla Vel., Ljudevika XVI. in Napoleona I.) so se končale s popolnim nevspehom.

Med etnografično dōbo in dōbo civilizacije v življenji kulturno-zgodovinskih narodov je državna dōba, v kateri se narodi pripravijo za prihodnje delovanje, vstanove države, pribore politično neodvisnost, brez ktere se nobena civilizacija začeti in razviti ne more. Prehod iz ene dōbe v drugo večkrat provzročijo vnanji vdarji in vplivi. Tako je naplav Haraklidov provzročil vstanovitev grških držav, seznanjenje z vzhodno modrostjo in še bolj prziške vojne, ki so napele vse duhove, so začele dōbo grške civilizacije. Neizvestno osnovanje staro-italijanskih držav, borbe med njima, končna zmaga Rima in aristokratsko gospodstvo Patricija nad Plebejci označujejo rimsko državno dōbo; punske, vojske ki so pretresle ves rimski narodni duh in seznanitev z grško-rimsko dōbo civilizacije; prva dotika Grmanov z Rimom, so poslednje privedli iz prvotnega etnografičnega stanja v državno dōbo; razširjenje grške kulture po bizantinskih emigrantih in najdba novih dežel unstran morja začenjati evropsko dōbo civilizacije.

Borba s kananskimi narodi prisili Hebrejce, da sprejmejo državno ustrojstvo; z razdeljenjem njih kraljestva in vpiranjem asirskim, babilonskim in filistejskim kulturnim načelom se začnja — prerenska

je nezdrava; za plačano, vrhu tega še nezanesljivo prijaznost tujih podjetnikov pa mi ne moremo svoje organizacije opustiti. Vsaj v tem oziru se utegnemo na lastne noge postaviti.

Skupna, na delnice osnovana moč nas mora pa konečno spodbuditi tudi do zboljšanih in povečanih občil, in tako bi ne bilo nič strašanskega, s časom zahtevati od gospodarsko organizovane narodove moči, da si v Trstu napravi tudi svojo ali par svojih trgovskih ladij, ki bi nam v krajših ali daljših obrokih odvažale in privožale, kar nam do zdaj tuji posredujejo. „Zveza posojilnic“ že deluje in si mora svoje veje mnogostransko pomnožiti, tako da bodo utegnili enaki zavodi delovati tudi z manjšimi zavirami, nego se stavljajo zdaj na znotraj in na zunaj. Hranilnice in hipotekarne banke morajo priti v narodnih rokah do novega življenja. Kakor se je na spodnjem Štajarskem osnovalo posebno društvo, ki skrbi tudi za uspešno kupčijo s sadjem, enako se morajo taka društva — in sicer z organizacijo po naših načelih — povsod snovati ne samo za sadje, ampak tudi za vina in pridelke, o katerih je upanje, da se razvije kupčija v obliži ali na oddaljene, zunanje dežele. Slovenci so tujcem posebnost tudi na Primorskem, v tem oziru tujcem na milijone dobička pustili, samo ker niso bili podjetniško organizovani. S kratka, kar more promet nadalje pospeševati, naj se vstvari v narodnih rokah po poti združevanja v tu podanem zmislu. Denar naj po možnosti ostaje v deželah slovenskih, kjer je možno z domačimi silami gospodarska dela zaploditi in izvrševati. Narodu se bo ubožstvo krčilo in zmanjševalo, hitro ko začne tujstvo prenehati z izmuzovanjem in odnašanjem slovenskega zaslužka na slovenski zemlji v tuje kraje.

Tako smo konečno prehodili do kraja dolgo polje, jako plodovito in vredno, da je slovenski oratarji praktično ali dejanski pregrebejo in zasejejo. Pokazali smo na nevarnosti, ktere nam preté od tujih velikoposestniških, velikoobrnih, velikotrgovskih in v obče velikogospodarskih podjetnikov. Razjasnili smo pa tudi meje, v katerih edino se nam je možno gibati, in vsled katerih nacionalne ekonomije samostojno in na veliko po nobeni poti ne moremo razviti. Ostala so nam tla svobodnega gibanja v okvirju, v katerem je dovoljeno sukati se tudi vsakemu pojedinemu državljanu. Kajti nade v državno in gospodarsko pomoč raznih slovenskih dežel nimamo veliko več, nego si ravno po raznih kombinacijah po sili priborimo, in to kljubu temu, da so ravno slovenske dežele kot državno važni mejniki vredne, da država v večji meri tem deželam vsaj nekaj tega nazaj odmeri, kar one njej rod za rodom razmerno v obilosti dajejo.

Pa vse te neugodnosti Slovencev ne morejo zavirati ali bi ne imele zadrževati, da se, enako skušenim zasebnikom, povzdignejo v skupnosti do večjega blagostanja tudi po poti že možnih raznih podjetij; s tem bi si tudi mnogo nevarnih političnih nasprotnikov odvrnili, svoje ljudi pa politično vtrdili in pomnožili. Združenje v ta namen je glavni po-

civilizacija Izraelcev. Državna doba Judov se začneja z boji Arijev s prvotnimi prebivalci ali doba civilizacije z budajškim gibanjem. Sicer se to ne godi po nikakoršnih pravilih. Vsi kulturni tipi pa tudi ne prehodijo vseh teh dob, ali ker jih prezgodaj zatró vnanje nevihte, ali pa, ker nabrani material ne zadostuje in je prejednostransk. Tako iranski kulturni tip ni nikdar stopil v dobo civilizacije, ker so v najslavnejši dobi za Cira in Darija po pokorenji civiliziranih Babiloncev in Asircev, civilizacije poslednjih zamorile njegov samostojni razvoj, in ker so vsako obnovenje iranske državstvenosti prezgodaj vničili Macedonci, Arabi in Mongoli. Sicer je zgodovina starih tipov premalo znana, da bi jo mogli prav presoditi. Vendar iz zgodovine raznih kulturnih tipov lahko sklenemo, da je občno znamenje državne dobe zguba več ali manj prejšnje plemenske prostosti, in občni znak dobe civilizacije, prizadevanje znebiti se te odvisnosti in zameniti staro prostost s pravilno svobodo, kar se pa še ni nikdar posrečilo popolnoma doseči.

Zgoraj smo pokazali, da pravilna naravna sistema zgodovinskih pojavov kaže, da se narodi razvijajo po kulturno-zgodovinskih tipih, t. j. po samobitnih narodnih skupinah, v sledečem spisu bomo pa pokazali, da se niti drugače razvijati ne morejo.

moček, toraj nič družega, kakor kar zahteva razvita narodno-gospodarska tehnika za pojedince in za državo. Država že danes dejanski dokazuje, n. pr. z vredbo pošte, da je možno izhajati z velikim aparatom za relativno majhne stroške vdeleženih pojedincev. Z združenimi organizovanimi podjetništvimi močmi bo tudi slovenski narod poleg narodno-političnega dobička bolj po ceni izhajal in dober del ljudstva celó v svojo korist zopet za domače delo pomnožil.

Dobički bi bili po vsem silno veliki, samó da bi se kmalu vresničili. Ideje in dela hodijo navadno ločeno svoje poti; ali ideje in načela morajo korakati naprej, naj jim sledé dela še toliko pozneje ali celó nikoli. Mi nismo podali tu kaj posebno novega, pač pa smo s strogim, enim in istim za nas v resnici merodavnim merilom podrli mnogo površnega in kvarljivega mnenja in neutemeljenega domišljevanja, in kar je glavno, obrnili smo najboljše narodno-gospodarske in politične zakone na slovenske razmere. Dokler se splošne resnice ne porabijo za specifične razmere, je tudi vse akademično razgovarjanje brezvspešno. Podjetništveno-gospodarski program smo, kakor se vidi, dosledno, na vse gospodarske stroke z vednim ozirom na glavni, narodno-politični namen razširili. Narodnemu voditeljstvu pa nastaja tudi vsled tega pomnožena dolžnost, narod na vse strani do najširjih krogov probujevati, da bo imeniten, samostojen del domačega gospodarstva ne samo umel, ampak tudi praktično, z vstrajno voljo podpiral in izvrševal na svojo korist.

Politični pregled.

V Ljubljani, 21. januarja.

Notranje dežele.

„Vsaka reč le en čas trpi“, pel je Kranjec Francoza zibaje in nekaj takega spredvideti morali so tudi *fakcijsni levičarji*, kajti, ako smemo po izjavah Chlumeckyjevega glasila na to sklepati, so se levičarji popolnoma naveličali politike nagajanja in bi se radi zopet nekoliko vladi približali. Podobni so Uliseju, ki je po dolgih letih brezvspešnega tavanja konečno vtujen pribežal v varno luko, v kateri se je vstanovil. Nemci in nemčurji, Lahi in Lahoni bili bi že zdavnej lahko vlado v rokah imeli, ktera se jim popolnoma vsiljuje, ter jim na roke gré, kakor nam še nobena ni šla, če tudi za vse to nima družega plačila, kakor to, da jo dan na dan pitajo s priimki, da je slovanoljubna in da Nemce zatira itd. Ko bi ne bila Nemcev vodila vseh šest let le slepa strast, odkar je Taaffe na prvem mestu, temveč bili bi se posluževali zmerne in modre politike, ktere so se v dobi stisk in težav Slovani posluževali, dosegli bi bili že mnogo mnogo več, kakor pa s tem, da so nam le naše pravice ovirati skušali. Ako smemo Chlumeckiju verjeti, so možje večnega zanikanja in zlobnega nagajanja po raznih poskusih spredvideli, da tako ne bodo dosegli nič, toraj so si spremislili. Skušali bodo se vladi približati in posrečiti se jim zná, (znabiti jim je že naprej obljudeno), da spravijo nekaj ali vsaj enega svojih zapuhnih mož v Taaffejev kabinet in bodo tako z lepo dosegli, kar se jim z grdo ni posrečilo. Taaffe bo sicer na ta način svoj namen dosegel, navidezno pomirje med narodi, Slovani bomo morali pa tem bolj oprezni biti, ker bomo imeli protivnika od slej nadalje v kabinetu samemu. Liberalni Nemci nam bodo zamogli kot prijatelji Taaffejevi mnogo več škodovati, kakor se nam je bilo od njih kot Taaffejevih sovražnikov bati.

Rusnjaki ali *Rusini* v Galiciji sestavili so pod predsedništvom grško-katoliškega nadškofa Sembratovicsa odbor, ki bo imel skrbeti za povabila in drugo potrebno za romanje na tisočletnico sv. Metoda na moravski Velehrad. Dotični odbor ima posebno nalogo zbirati milodare po deželi, vsled katerih se bode romanje tudi manj premožnim ali celó revnim, ki bi srčno želeli tje kaj na božjo pot, omogočilo. Poleg tega, jako hvalevrednega sklepa, kteremu Bog daj mnogo dobrotnikov, brigal se bode dotični odbor tudi za drugo polajšanje pri romanji, kakor so znižana cena na železniceah, primerna in ne predraga prenočišča in kar je družega semkaj spadajočega. Povabil se bo menda posebno veliko razposlalo. Takoj, kakor bode Velehradski slavnostni odbor razposlal svoja vabila, dvignili se bodo verni Rusini in poromajo na Velehrad k grobu sv. Metoda. Kaj pa pri nas? Ali ne bi bilo tudi tukaj pri nas prav, ko bi se v ta namen milodari nabirali? Naj se prevdari!

Vnanje države.

Zgradbo *rumelijskih železnic* misli Turčija podjetniku Hirschu izročiti. Dotične dogovore sta med saboj v Parizu imela turški pooblaščenec Hasan Fehmi paša in pa Hirsch. V imenu sultanovem

mu je pa paša nekaj pridal, na kar je Hirsch ponudbo sprejel ter je obljubil, da hoče skrbeti za dogradbo in priklop omenjenih prog na Bolgarskem. Dotični načrt pogodbe predložil se bo visoki porti menda danes. Ta dogradba bo velike važnosti in svetovnega pomena ne le za Turčijo samo, temveč za celi svet. Največ bote pa čutili dobroto te zgradbe Rusija in Avstrija, ki tržujete z narodi ob črnem, egejskem in marmorskem morji živečimi, posebno pa s Carigradom. To stolno mesto Turčije je izmed vseh mest vendarle največi konsument za naše izdelke, pa do sedaj se od nas naravnost nikakor ni zamoglo tje kaj priti. Popotniki morali so tje kaj preko Rumunije in Bolgarije do Varne po železnici, od Varne na dalje pa po črnem morji s parnikom, ali pa na Trst in od tod dalje po morji, kar je bilo še zamudneje. Železnica je bila pač iz Carigrada narejena, toda le nekoliko po Rumeliji, pa po iztočni Rumeliji še ne popolnoma do bolgarske meje, če tudi je na dveh straneh proti Bolgariji napeljana. Na severu se bo sedaj železnica potegnila proti Bolgarski od Jamboli (v iztočni Rumeliji) do Šumle, ali pa celó do Ruščuka, kar bi pa gledé poslednjega mesta nikakor ne bilo neogibno potrebno, kajti Šumla in Ruščuk sta v zvezi že z železnico Varna-Ručuk. Na zapadni strani se bo pa ta železnica podaljšala preko Sofije na Bolgarskem do Niša na Srbskem in sicer že letošnjo pomlad. S tem se bodo iztočni trgovini odprla še le prava vrata, skozi ktere nam bo jel dohajati blagostan v deželo. Vsled teh priklopov združeni bote Avstrija in Rusija naravnost s Carigradom.

Španjsko je potres do dobrega pretresil; tako jo je zdelal, da se uboga dežela celó inostrancem smili. Omenili smo že, da se posebno v Parizu jako zanimajo za opustošene pokrajine. Včerajšnji telegam iz Dunaja nas je pa podučil, da tudi na Dunaji španjska nesreča ni na neobčutljiva srea zadela. Presvitli cesar Franc Jožef, povsod prvi, kjer je treba potrebnim pomagati, daroval je ponesrečenim družinam, kterim je potres porušil hiše, 20.000 frankov. To je že drugi slučaj, da se dobrotljiva roka našega cesarja razteza tudi čez črnorumenno ograjo naše države. Ko je silni potres Ischijo na Laškem spremenil v razvaline, bila je dobrotljiva roka našega cesarja ena prvih, ki je z 20.000 franki na pomoč prihitela. Silna nesreča pa vendar ni vkrotila vročekrvnih Španijolov. V poslednji seji državnega zbora sprijela sta se poprejšnji minister zunanjih zadev in pa sedanji njegov naslednik in sta vsak svojo vlado jela hvaliti in čez mero povzdigovati. Prvi je hvalil, da mu je bilo vse na tem ležeče, da si je na vsak način znal dobre razmere z Laško in Francosko ohraniti; sedanji minister je pa rekel, da je ravno sedanja vlada jako prijateljica z vsemi svojimi sosedi, posebno pa s Francozi in Nemci. Poprejšnji minister nima prav nobenega vzroka sedaj govoriti o kakem poniževanju Španije. Pač pak je bila zunanja politika silno razrita, ko je on v ministerstvo vstopil. Kteri je imel prav, tu ne bomo sodili, saj sta imela v državnem zboru mnogo sodnikov — državnih poslancev.

Iz *Tonkina* se je zopet oglasil general Brière de l'Isle. Njegovo sporočilo spričuje, da se francoskim vojakom ondi kolikor mogoče dobro godi. Zdravi so, kakor še doma niso nikdar bili. Edino, česar potrebujejo, je precej zdatna rezerva, na ktero se bodo pri bojih, kteri jih še čakajo, lahko opirali, s ktero bodo lahko mašili luknje napravljene po kitajskih svinčenkah v svojih vrstah. Gledé te potrebe prišel mu bo na pomoč novi vojni minister. Kakor se je na škodo Tonkinske vojske bivši vojni minister trdovratno branil, kake zdatne pomoči tje kaj pošiljati, tako je sedanji njegov naslednik za Tonkin ves vnet, in bo generala Briéra z vojniki zakladal, kolikor bo treba. Za sedaj je sestavil načrt male mobilizacije, ktero bo prav v kratkem času kamoram predložil. Po tistem misli vojni minister toliko prostovoljcev iz obstoječih rednih polkov in batalijonov nabrati, da jih bode za Tonkin zadosti. Sprejel se bo vsak, da je le že celo leto služil. Vrzeli, ki bodo na ta način v stalni armadi nastale, popolnil bo z onimi mladenči, ki so bili dosedaj le vojaki na papirju, t. j., v nadomestovalni rezervi. Na ta način, pravi vojni minister, se ordre de bataille ne bo nič krhala, Tonkin bo pa vendarle zdatno podporo dobil. Če so se Francozi Tonkina podstopili, je njihova dolžnost, da začeto delo tudi popolnoma doženó, sicer bi bilo bolje, da bi ne bili nikdar začeli.

Več sitnosti v svetovni politiki menda cela Evropa Napoleon I. ni delala, kakor jih sedaj dela mali *Egipt* celi Evropi. O tistem državnem polomu angleške oblasti v Egiptu, o kterem je nedavno „Tr. Tgbl.“ imel dopis iz Kahire, kakor bi se bil namreč Egipt Angležev osvobodil, do sedaj po drugih listih še ni bilo nič čitati; pač pak so tisti dan na dan polni raznih predlogov, ktere so zopet Angleži staviti jeli, da bi egiptovske finance v red spravili. Ravno kar najnovejše vesti iz Londona poročajo, da so na poslednji finančni predlog angleškemu ministru zunanjih zadev lordu Granvillu že došli odgovori vseh držav. Vse so se v tem zedinili, da naj se pri kaki bodoči dotični konferenci ali kakem drugem posvetovanji in sploh pri vseh egiptovskih homatijah prepusti prednost Francozom. Laška pa pri vsem dosedajm početju kaže, da bi si rada lastno ognjišče ondi vstanovila; na to cika tudi njena ekspedicija v

Assab in dobro sporazumljenje z Angleži. Rusija in Avstrija se za prvenstvo v Egiptu ne bote pullili, ker nima niti jedna, niti druga država ondi kaj iskati. Vtikali se bote v te zadeve le toliko, kolikor bo to državni dolg zahteval. Kako da se bo zadeva med Angleži in Francozi samimi rešila, prepustiti hočemo času, kajti v egiptovski politiki godé se danes reči, o katerih se tudi najpaznejemu politikarju dostikrat še ne sanja ne!

Izvirni dopisi.

Iz Smlednika, 17. jan. 28. dan decembra 1884. leta ostal bode nepozabljen v kroniki Smledniške šole, kajti ta dan (zadnje nedeljo pred novim letom) bila je blagoslovljena lično izdelana, za eno nadstropje vzdignjena šolska hiša z dvema učilnima sobama. Ta dan bilo je šolsko poslopje zunaj in znotraj lepo okinčano. Iz zgornjega nadstropja zunaj vihrale so cesarska in štiri slovenske zastave; pred hišo so pa bili postavljeni v dve vrsti maji, in na sprednjih dveh bil je pripet krasen slavalok. Ob 9. uri dopoldne pričela je dohajati šolska mladina, ktera se je vstopila v dve dolgi vrsti ob cesti s svojo zastavo; od slavaloka do šolske hiše pa so bili uvrsteni možje krajnega šolskega sveta in srenjskega odbora, na čelu njim oba gospoda predsednika in gosp. učitelj, kateri so pričakovali visoka gosta iz Kranja, blagorodnega gospoda okrajnega glavarja in okrajnega šolskega nadzornika. Po prijaznem pozdravu zahvali se gosp. učitelj, Martin Krek, gospodoma v imenu vseh navzočih, ker sta kljub slabemu vremenu blagovolila šolsko slavnost s svojo navzočnostjo počastiti, omenja pa tudi, da sta ona dva z njunim vplivom veliko pripomogla, da se je stara šolska hiša v tako lično šolsko poslopje izpremenila. Gospod okrajni glavar zahvaljuje se za prijazen sprejem, pa tudi odvrne, rekoč: Največjo zaslugo pri tej izpeljavi ima nedvomno krajni šolski predsednik, visoko blagorodni gospod baron Henrik Lazarini, kateri je pri vsih svojih obilnih opravilih tako skrbno delo vodil, ter hitro in lično izpeljal. Čast in hvaló zasluži pa tudi srenjski predstojnik, gosp. Anton Burger, kakor tudi drugi šolski in srenjski možje, pa tudi cela šolska občina, ktera se je radovoljno dela poprijela in srečno dovršila.

Zdaj prične se blagoslovljenje šolske hiše in obeh učilnih sob. Veča šolska soba bila je tudi okinčana z vencí, med katerimi so visele na sprednji steni nove lepe podobe Kristus na križi, podoba presvitlega cesarja Franca Jožefa I. in Njih Visokosti presvitlega cesarjeviča Rudolfa. Ta soba bila je skoraj natlačena z učenci in gosti. Po blagoslovljenji povzame besedo gosp. okrajni nadzornik Pirker iz Kranja, ter se zopet zahvaljuje pričujočim gospodom in možem, ker se niso vstrašili prevelikih stroškov in so s tem pokazali, da jim je blagor svojih otrok in naslednikov pri srcu. Gosp. učitelja je pohvalno omenjal, rekši, da ga je vselej veselilo, kolikokrat je to šolo obiskoval, ker je vselej najdel najlepši red, in se je tudi prepričal o šolskem napredku; opominjal ga je k vstrajnosti, učenca in učenke pa k pridnosti. K sklepu svojega govora zakliče presvitlemu cesarju Francu Jožefu I. trikrat: „živio!“ in po vsi sobi zadoni zopet trikrat „živio!“ Domači pevski zbor in učenci pa zapojó: „Bog ohrani!“ in „Kranje glej tvoja zemlja je zdrava!“

Po dokončani zadnji pesmi podá se šolska mladina paroma za šolsko zastavo v cerkev, za njimi možje in gospodje dostojanstveniki in oba prečastita gospoda duhovna. Zdaj prične se v cerkvi duhovno opravilo. Na leco stopi za šolo jako vneti preč. gospod kaplan, Janez Molj, ter svoj za ta dan posebno primeren govor razdeli v dva dela ter v prvem razlaga temeljito korist šole, v drugem pa zapreke, ktere jo zavirajo. Po dokončanem govoru bila je slovesna sveta maša. Z zahvaljeno pesmijo bila je slovesnost končana. Visoka gosta in tudi nekteri drugi gospodje bili so po gostoljubnem župniku povabljeni na obed, kjer smo se prav veselo zabavali ter so se glasile razne napitnice. V vsakdanjo šolo se je vpisalo 84 dečkov in 62 deklic, skupaj 146 šolskih otrok, zadostno število za enega učitelja.

Iz kranjsko-štajarske meje, 20. jan. Zimski preroki se letos niso vrezali, ki so po obilnih gobah o jesenskem času veliko snega prerokovali za letošnjo zimo. Res je po dolinah za meter in po hribih mnogo čez poldrugi meter debel, kterege se nam je

namnožilo tekočo zimo; le-tu podira poslopja in lomi drevje v veliko škodo posestnikom. Posebno po gorskih cestah je letos hoditi in voziti nemogoče, dokler ga ljudje ne odmečejo. Stari ljudje ne pomnijo tako debelega snega, bati se je letos pozeblina, ker padel je na odtajano zemljo. Pretečeni teden, v sredo jutro, se je bliskalo in gromelo, kar je po zimi večidel znamenje hude in dolge zime. Danes ko to pišem, sije solnce, pa mrzlo je. Za jugom je jasno, za severjem pa oblačno, kar kaže, da pojde še sneg, čeravno sedaj solnce sije. Bog daj, da bi ne bilo res, ker za zdaj ga imamo dovolj.

Domače novice.

(*Presvitla cesarica*) dospela je danes zjutraj ob 6. uri v Ljubljano. Vozila se je v posebnem dvornem vlaku s spremstvom, kakor smo ga včeraj omenjali. Vlak je stal na kolodvoru 5 minut. Sprejema v Miramaru ni bilo nobenega, kakor tudi ne bo nikakih predstavljaj ondi, kajti presvitla gospa želi kratko mrvico časa v miru in daleč od svetnega hrupa preživeti.

(*Dnevni red javne seje mestnega odbora*), ktera bode v četrtek 22. dan januarja 1885. I. ob 6. uri zvečer v mestni dvorani. I. Naznanila prvosedstva. — II. Poročilo združenega finančnega in personalnega odseka o uredbi poslovanja in plačil mestnih zdravnikov. — III. Finančnega odseka poročilo o proračunu mestne glavne klavnice in mestnega posojila Ljubljanskega za leto 1885. — IV. Šolskega odseka poročilo: a) o prošnji Leopolda Belarja, ravnatelja II. mestne ljudske šole zaradi funkcijske doklade; b) o dopisu c. kr. deželne vlade gledé nemške šole v Ljubljani; c) o letnem poročilu o Ljubljanskih mestnih šolah. — V. Samostalni predlogi odbornika g. Ivana Hribarja: a) da se prosi skupno ministerstvo in obe zbornici državnega zbora za izdajanje zakona o zgradbi novega poslopja za poštno in brzojavne urade; b) da se ustanovi mestno otročje zabavišče. — Potem bode tajna seja.

(*Za Bleiweisov spominek*) nabralo se je dosedaj 1802 gold. 39 kr.

(*Samovoljnost*) premogarskih hlapcev, ki po mestu premog prodajajo, posebno ob sneževnih dnevih nekoliko — presilna postaja. Predvčeranjem so ga St—novi po mestu vozili in so vsega, kar ga jim čez Marijino zvonjenje ostalo, nastavili po 55 kr. Po vzroku poprašani, rekli so, da so se vsi prodajalci premoga sedaj za to ceno zmenili. Danes smo pa druge popraševali po ceni premoga in smo se prepričali, da ima še vedno staro ceno. Dotični gospodje lastniki trgovine s premogom bi izvestno celi Ljubljani vstregli, če bi svojim hlapcem take samovoljnosti zabraniti izvolili.

(*Predpustno zabavo*) priredi „Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov“ v Šent-Vidu nad Ljubljano v nedeljo 25. januarja 1885 v svojih prostorih. Spored: 1. Petje. 2. Tombola. 3. Predpustna zabava. Začetek ob 1/2 5. uri zvečer. Vstop prost. K tej zabavi najvljudneje vabi odbor.

(*Najdene*) so bili v Ljubljani od 1. septembra do konec leta 1885 naslednje reči: zastavnišk list; broša; promesa; srebrna broša pozlačena s črnim kamnom in srebrno zvezdo; zlat prstan; dva ključa; denarni mošnjiček z 69 kr.; dva bankovca po 10 goldinarjev; zlast prstan z rumenim in rudečim kamenom; majhen ženski prstan; rjava rudečepisana konjska odeja; mošnjič z 2 gld. 24 kr.; mošnjič z 40 kr.; knjiga: „Die hundert Erzählungen“; rjav klobuk in 43 kr.; molitvenik: „Najlepši dan“; ključ; zastavniški listek; goldinar; mošnjiček z 8 kr.; zlat prstan in bič. Kdor je kaj zgubil, naj se oglasi na mestnem magistratu do konec leta.

(*Pozabljene reči*) v vozech na železnični progi med Zidanim mostom in Postojno razglašá tukajšnji mestni magistrat. Našlo se je v omenjenih vozovih v času od 1. septembra do konec leta 1884 sledeče, za kar se lastniki lahko na magistratu oglašé: črn svilnat dežnik; dežnik iz črnega klota z roženim držajem; rujav volnat dežnik s kljuko; dežnik rujavosvilnat že raztrgan z mesingastim držajem; star trd možki klobuk; star rumen solnčnik s kljuko; črna belomizičasta ogrinjalka z jermenom in rudeča listnica s 70 gold.

Razne reči.

— Smrt v cerkvi. V Požunu je pred kratkim imel neki novic storiti slovesno obljubo. Kakor zahtevajo dotični obredi, se je mladenič priklonil pred velikim altarjem, se po tleh stegnil in nato so ga pokrili s črnim pregrinjalom, v znamenje, da vstopivši v red odmrje svetu. Med tem se molijo litanije in ko se končajo, vstanejo vsi in dvignejo črni prt. A novic se ne vzdigne. Opomnijo ga, da naj vstane, ali ne dvigne se. Bil je mrtev. V svečanem tem trenutku zadél ga je mrtvud in skrivnostno odmrjenje svetu, bilo je resnično.

— Kako v Bosni kaznujejo? Štirje Turki so pred kratkim ukradli vola, ga pobili in meso si razdelili. Toda dejanje se je kmalo izvedelo in našli so tudi brž „corpus delicti“. Zandarji so taté o poludne peljali pred konak, t. j., pred sodniško oblast, ktera jih je na ta-le način obsodila. Dvema so kožo ukradenega vola potegnili čez glavo in ramena, tako, da sta rogova prišla na pravo mesto, drugima dvema pa so na hrbet naložili po dvajset kil mesa. Nato so te štiri taté v procesiji in v dostojnem spremstvu peljali po trgu, kodar je bilo ravno vse ljudstvo zbrano; dva Turka sta pa na ves glas klicala, v čem da so se pregrešili zlodeji. Morda bi take kazni tudi pri nas kaj izdale?

— Osemstoletnica. V rožniku letošnjega leta bode preteklo osem sto let, odkar je izdihnil blago dušo svojo veliki papež Gregorij VII. Ime tega velikana, tega velekrepkega borilca v četi Kristusovi, tega pravega reformatorja in voditelja naše sv. cerkve, navdaje vsakega vernega katoličana s ponosom in občudovanjem. Vseobčna zanikrnost, vesoljna podlost in nemarnost, ki je tako pri ljudstvu, kakor tudi pri mnogih duhovnih kraljevala na svoj poguben način, ki je širila zlo in greh in obtujevala verno ljudstvo veri in Bogu, je v Gregoriji VII. Velikem dobila krepkega nasprotnika. Dasi se mu je bilo treba spreti z največjimi veljaki, dasi se mu je bilo bati velikih in močnih sovražnikov, vendar se ni ustrašil, marveč krepko svojo roko je dvignil proti grehu za resnico in pravico in v pričetem boji z močjo in vstrajnostjo nadaljeval, dokler ga ni poklical Bog k sebi. Umrl je v prognanstvu. „Ljubil sem pravico“, tako je rekel na smrtni postelji, „in zato umiram v prognanstvu“. Moderni zgodovinarji, ki iz principa vse katoliško zatirajo, so tudi temu velikemu možu veliko krivico delali. V njegovem sporu z nemškim kraljem Henrikom IV. se vsi potegujejo za tega nesramnega in nagnjusnega brezbožnika. Zato je pa treba tembolj vsakemu katoličanu stopiti na noge in osramotiti svoje nasprotnike. Njegov veličastni izgled nam mora biti pred očmi, kadar tudi mi naletimo na nasprotnike največjega zaklada svojega — svete vere. Vstrajal je on, vstrajajmo tudi mi; — zmagal je on in tudi mi bodemo zmagali. Verno italijansko ljudstvo bode tudi dostojno slavilo spomin velikega papeža. Namerja namreč prirediti veliko potovanje v Rim, koder bode na čelu s sedanjim sv. očetom dostojno praznovalo osemstoletnico smrti njegove. Tudi slovensko ljudstvo naj bi kaj več izvedelo o tem možu in dobro bi bilo, da bi družba sv. Mohora v „Koledarji“ ali v „Večernicah“ prinesla životopis njegov, ki bi ga spisala kaka večša roka. Ako bi pa to ne bilo mogoče, naj bi pa vsaj katoliška družba v „Glasih“ izdala kak tak životopis. Tako bode tudi slovensko ljudstvo nekoliko se spoznalo s tem svetim možem.

— Žrtva kulturnega boja. Svečenik Peter Glees, rojen l. 1845 in posvečen l. 1870, bil je kaplan v Zelli na Mozelu do 1. oktobra l. 1873, ko ga je poslal škof na faro Wavernsko, a tudi on je propadel majnikovim postavam. Pretrpel je mnogo ječe, a naposled so ga izgnali z Nemškega. Goreči sluga božji šel je toraj kot misijonar v severno Afriko in se ustanovil v vikarijatu Oranskem. Vendar nezdravemu podnebjju ni bil kos; zaradi tega vernil se je v Evropo v največji bedi: brez novece, brez obleke in glada mrjoč. Blizo Genove našli so ga na cesti v prežalostnem stanu. Ležal je ondi polu-nag, brez zavesti in za malo ur je v bolnici, kamor so ga privedli, umrl 23. sept. 1875 popolnoma nepoznan. Še le po dolgem prizadevanji so spoznali v njem P. Gleesa. Blaženi časi „omike in prosvete!“

— Red usmiljenih bratov je preskrboval l. 1884 v avstrijskih samostanih svojih 14.168 bolnikov, največ jih je bilo na Moravskem, kjer imajo ti blagotvorni redovniki 4 samostane. Na sploh je njihovo delovanje jako plodonosno in z usmiljenja deli oslavljajo povsod katoliško ime.

— Neprijatelj tobaka. V poslednjem generalnem shodu proti tobaku v Parizu prečital se je list, ki ga je v imenu svojega moža poslala gospa Hyacinth-Loyson tej družbi. Oče Hyacinth pripisuje tobaku jako pogubno moč, češ, da je vzrok, da je vestnost pri ljudeh razpala, da je stvoril nihilizem na Ruskem in na Francoskem naselil brezbožnost. Pater Hyacinth ni kadil, niti nosljal, a vendar je odpadel od vere in se oženil.

— V Novem Jorku so se 9. t. m. neobičajno drzno maščevali irski dinamitniki nad kapitanom Phelanom, ki je nektere izmed njih za dobro plačo izdal angleški vladi. Ta je namreč dobil list, naj se podá v redakcijo O'Donnovana Rossy, zna-

nega apostola irskih dinamitnikov. Komaj pa se je ta pri vredništvu pokazal, skoči neki Robert Skort, ga rani in nekolikokrat z revolverjem nanj ustrelji. Za nekaj ur je bil Phelan mrtev. Prekucuhi so ga že prej neki k smrti obsodili.

— Grozna nevihta na Japonskem ni samo velikansko škodovala posestvom, marveč je tudi zahtevala mnogo žrtev človeških. V Kuraški je vihar 500 hiš razdjal in 1800 prebivalcev usmrtil. V Tomašini je razdobil 430 hiš in uničil 100 ljudi, v Imbani, Matsuyami in Iyo je pa uničenih 151 hiš in mrtvih 170 osov.

— Kako so nemški principi na Angleškem priljubljeni, pokazalo se je pri svatbi angleške princesinje Beatrice s princem Battenberškim. Radikalni listi brez ovinkov naznanjajo vseobčno nejevoljo. „Vsak dan samo prepelice — samo nemške prince“, piše Londonski „Echo“, vedno le nemške prince in pri tem še take, ki nimajo niti beliča v žepu. Anglija je po tem takem zavarovalni zavod za ta zbor modrokrvnih nemških beračev in angleškemu narodu se nalaga breme, da žrtvuje precejšnje svote za „kaprice“ dam kraljeve rodbine. Nobena Angličanka ne zamudi, kedar se moži, ogledovati se po tujini; to velja tudi o kraljevih princesinjah. Vsaka ženska ima pri tem sicer prosto voljo, toda kedar drugi ljudje stroške plačujejo za njo, naj bi se vsaj tudi nekaj nanje ozirali in v resnici se nam to že za malo zdi, da se z našimi novci redé nemški principi.“

— Obseg I. zvezeka „Theologisch-praktische Quartalschrift“ v Lincu je sledeči: I. Vermehrung der Tugend des Glaubens. Von Prälat Dr. Ernest Müller in Wien. — II. Können füglich Akatholiken bei katholischen Taufen als Zeugen zugelassen werden? Von Prälat Dr. Franz Laurin, Universitäts-Professor in Wien. — III. Die Kosmologie des heiligen Justinus des Martyr's. Von Universitäts-Professor Dr. Sprinzl in Prag. — IV. Vom Pronaus, speciell von den an die Pfarrpredigt sich anschließenden Gebeten und Verkündigungen. Eine homiletisch-liturgische Abhandlung von Domdecan Dr. Val. Thalhofer, Professor in Eichstätt. — V. Privatandacht und Seelsorge. Von Subregens Dr. Jac. Schmitt in St. Peter bei Freiburg. — VI. Die Bedingniss-Taufe. Von Subregens Dr. Eiselt in Leitmeritz. — VII. Die socialen Folgen der Aufhebung der Klöster in England: a) England mit seinen Klöstern. Von P. A. Kobler S. J. in Innsbruck. — VIII. Lehrmeister der Erziehung im Allgemeinen und der religiösen Ausbildung insbesondere. Von Johann Langthaler in Niederwaldkirchen. — IX. Das Crurifragium und der Lanzenstich beim Tode Jesu. Von Universitäts-Professor Dr. Schmid in Graz. — X. Darf ein katholischer Advocat in Nordamerica Ehescheidungs-Processe übernehmen? Von Rector und Professor A. Zeininger im Provincialeseminar zu St. Francis, Wis., Nordamerica. — XI. Pastoralfragen und Fälle. (Pod tem naslovom je 24 manjših člankov.) — XII. Literatur. (Tukaj sledi 20 manjših člankov.) — XIII. Kirchliche Zeitläufe. Von Monsign. Professor Dr. Scheicher. — XIV. Bestimmungen des bayerischen Staates über kirchenrechtliche Gegenstände. Von Präses Dr. Eduard Stigl in Straubing, Bayern: 1) Friedhöfe. 2) Schulhausbau aus Kirchenstiftungsmitteln. 3) Verträge über religiöse Kindererziehung. 4) Kirchengemeinde. 5) Armenwesen. — XV. Kurze Fragen und Mittheilungen. (Sledi 56 daljših ali krajših oddelkov.) — Naročila na „Theologisch-praktische Quartalschrift“ sprejema „Katoliška bukvarna“ v Ljubljani, ki naročnikom postreže po ravno tisti ceni, kakor „Quartalschrift“, velja v Lincu namreč 3 gld. 50 kr. za celo leto.

Telegrami.

Trst, 21. jan. Cesarica došla je srečno v Miramar ob 9. uri 45 min. Stanuje v prvem nadstropju na morje na desni strani.

Berolin, 21. jan. Bolehnemu cesarju Viljemu se je na bolje obrnilo.

Mannheim, 20. jan. Osoba v Hockenheimu vjetega anarhista vjema se popolnoma s popisom Rumpfovega morilca. Omenjeni je strelil tudi na dva meščana.

Valparaiso, 21. jan. V soboto zvečer poskusili so z peklenskimi stroji predsednika države Chili umoriti, pa jim je spodletelo.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

21. januarja.

Papirna renta po 100 gld.	82 gl.	—	kr.
Sreberna	83	70	—
4% avstr. zlata renta, davka prosta	106	—	—
Papirna renta, davka prosta	98	25	—
Akcije avstr.-ogerske banke	863	—	—
Kreditne akcije	298	90	—
London	123	75	—
Srebro	—	—	—
Ces. cekini	5	78	—
Francoski napoleond.	9	78	—
Nemške marke	60	35	—

Izdajatelj in odgovorni vrednik **Jožef Jerič**.

Od 20. januarja.

Ogerska zlata renta 6%	—	gl.	—	kr.
" " " 4%	96	25	—	—
" " papirna renta 5%	92	80	—	—
Akcije anglo-avstr. banke	200	105	75	—
Länderbanke	100	50	—	—
avst.-oger. Lloyd v Trstu	555	—	—	—
državne železnice	301	75	—	—
Tramway-društva velj. 170 gl.	214	30	—	—
4% državne srečke iz l. 1854	250	126	75	—
" " " " 1860	500	137	80	—
4% državne srečke iz l. 1864	100	171	80	—
" " " " 1864	50	170	—	—
Kreditne srečke	100	176	—	—
Ljubljanske srečke	20	23	—	—
Rudolfove srečke	10	19	50	—
Prior. oblig. Elizabetine zap. železnice	112	—	—	—
" " Ferdinandove sev.	105	40	—	—
5% štajerske zemljišč. odvez. obligac.	104	—	—	—

Tujci.

19. januarja.

Pri **Matič**: J. Kellermann, J. Schlesinger, trgovca, z Dunaja. — F. Berta, trgovec, iz Graden. — Pri **Stonu**: Ljud. pl. Sokol, e. k. polkovnik, z Dunaja. — J. Künzler, fabrikant, z Dunaja. — M. Lebouritsch, usnar, z Dunaja. — Brlekovič, učitelj, iz Peščenice. — Franc Cukjati, iz St. Gottharda.

Prave garantirane voščene sveče in voščene zavitke

priporoča prečast. duhovščini in gospodom trgovcem po najnižji ceni

OROSLAV DOLENEC,
svečar v Ljubljani.

(6)

Častno diplomo: v Zürichu 1883.
Zlato svetinjo: v Nizzu 1884, v Kremsu 1884.

Svirála

(Spielwerke),

ki 4—200 komadov svirajo, brez ali pa s posebnim podarkom, z bobničem, zvončki, kitarico, rajskimi glasovi, harpo itd.

Sviralne skrinjice

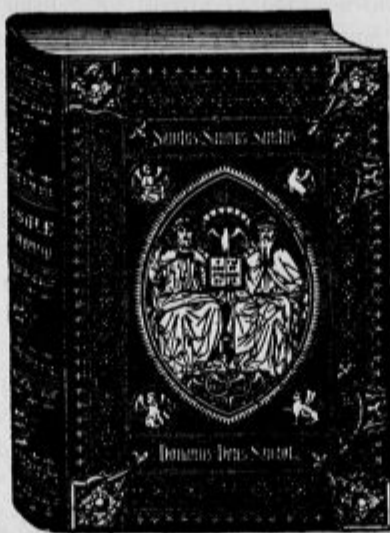
(Spieldosen)

od 2—16 komadov; dalje: stala za smodke, švicarske hišice, albumi za slike, pisalna priprava, omarice za roko-vice, obtežniki, vaze, tabačnice, mizice za mojškre, steklenice za vino in pivo, stoli itd. Vse na sviranje. Vedno najnovejše in najzbornišče, posebno pripravno za razne darila, priporoča

F. H. Heller
v Bernu na Švicarskem. (9)

Le kdor naravnost od nas naroči, dobi pravo blago; cenilnike s podobami pošiljamo franco.

ISSA do 30. aprila 1885 zastojni.
Razdelilo se bode med kupce svirál od novembra 1884 do 30. aprila 1885.

„MISSALE ROMANUM“

izdaja l. 1884

s Proprijem

stane vezan:

- v črnem usnji z marmorirano, rudečo ali zlato obrezo 20—24 gld.;
- v rudečem šagrinu z zlato obrezo 25 gld. (ta vez odlikuje se posebno po svoji ličnosti);
- v finem rudečem šagrinu z jako okusnim zlatim vtiskom in zlato obrezo 30 gld.;
- v finem rudečem šagrinu z zaponami in rosetami iz novega srebra 35 gld.;
- v finem rudečem šagrinu z novosrebrno okovo 37 gld. 50 kr.;
- v finem rudečem šagrinu z zlatim vtiskom in barvanimi ulogami, s popolno okovo pozlačeno ali novosrebrno 45 gld.

Še fineje vezani s klepano srebrno ali zlato okovo itd. izdelujejo se le po naročilu in se po želji pošiljajo tudi posebna naznanila cene.

Ob enem priporočamo:

Missae pro defunctis

(editio S. Rituum Congregationis, hujus formae sexta in Folio)

za Avstrijo še s posebnim pridatkom.

Vezani komadi stanejo od 3—7 gl.

„Katoliška Bukvarna“ v Ljubljani.

Tisk „Katoliške“ Tiskarne v Ljubljani.

Št. 7615.

Razglas.

(2)

Za napravo vino- in sadjerejske šole na Dolenjskem išče se primerno posestvo.

Vsled sklepa deželnega zbora kranjskega dne 14. oktobra l. 1884 se bode za napravo vino- in sadjerejske šole na Dolenjskem kupilo, oziroma v najem vzelo primerno posestvo, katero naj ima okoli 8 oralov vinogradov, ali vsaj 5 oralov vinogradov in blizu 3 orale za nasaditev novih vinogradov pripravnega sveta, potem okoli 2 orale sadnih in zelenjadnih vrtov, 10 do 15 oralov njiv in travnikov, in gojzda za domačo potrebo, zraven tega hišo in gospodarska poslopja, kolikor jih je za šolo treba.

Lastniki takih posestev, ktera so v ugodnem kraji za vino- in sadjerejo in blizu kakega mesta ali večjega selišča naj pošljejo svoje na kolek 50 kr. spisane ponudbe, katerim imajo priložiti katastralne mape in posestne pole z natančnim popisom posestva vred, zlasti hišnega poslopja gledé stavbine kakovosti, velikosti in števila prostorov za stanovanje in z nazuanilom najnižje kupne cene oziroma najemščine do

31. marcija 1885. l.

podpisanemu deželnemu odboru.

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani dne 15. januarja l. 1885.

Thurn.

Krščanski nauk

za

prvence.

(Prvo in drugo šolsko leto.)

Sostavil

Simon Zupan,

katehet.

Z dovoljenjem visokočastitega knezoškofjstva Ljubljanskega.

Druzega natiea.

Cena: mehko vezan 12 kr., trdo vezan 16 kr.

Dobiva se v

Katoliški Bukvarni v Ljubljani.

Hiša na prodaj!

V trgu Vipavskem prodá se zidana, z opeko krita, deloma novo zidana, na leto okoli 400—450 gl. obresti nesoča, za vsaktero kupčijo, kakor tudi gostilno jako pripravna hiša, z mnogimi sobami, hlevi in jako lepim vrtom, borjačo in gojzdnimi pravicami. — Cena jej je 5050 gold. — Ponudbe naj se pošiljajo g. **Jošipu Prosenecu**, glavnemu zastopniku „Aziende“ v Ljubljani. (2)